

INSPIRATIE UIT GROTE ERGERNISSEN

door

G. Kronenberg

Het artikel van de heer Verduin in het laatste CB (december) heeft mij enigszins aan het denken gezet. De heer Verduin signaleerde (en terecht) dat het CB voor het grootste gedeelte door de redactie en enkele oud-redactieleden wordt volgeschreven. Dat dit ergernis kan wekken is begrijpbaar. Ik heb toen maar eens bij mezelf overdacht hoe dit nou eigenlijk allemaal komt, en ben voor mezelf tot een paar konklusies gekomen, die ik hier even op een rijtje wil zetten, hopende een bijdrage tot een eventuele discussie te kunnen leveren.

Ik ben tot het verzamelen van schelpen gekomen op het moment dat ik van mijn moeder een verbleekt en beschadigd exemplaar van Chicoreus ramosus (L. 1758) kreeg. Dit was ca. twee jaar geleden. Ik was bekoord door de schoonheid van de lijnen van de schelp, en wilde meer schelpen hebben. Omstreeks die tijd kwam een grootwinkelbedrijf op de proppen met "schelpenpakketten", waarin bekende tropiese soorten zaten, zoals Strombus luhuanus L. 1758, Cypraea tigris L. 1758, Strombus urceus L. 1758, e.d.; die ik dan ook bij de vleet aanschafte. Deze schelpen bleken als je ze naast elkaar legde, punten van overeenkomst te hebben, maar ook verschillen. Waarom was dat? Verschillende soorten, was mijn konklusie (hoe is het mogelijk). Ik heb toen enkele boeken over schelpen gekocht, in het begin boeken met mooie plaatjes, en later ook boeken die min of meer als determineerwerk te gebruiken zijn (Elseviers Schelpengids van A.P.H. Oliver; Das grosse Buch der Meeresmuscheln, de duitse versie van The Encyclopedia of Shells van S. Peter Dance), waarin het een en ander te lezen stond over ordes, families en dat soort toestanden. In de tussentijd nog een keer naar Scheveningen geweest waar ik op de boulevard en in het zeeaquarium nog een kwak schelpen kocht (o.a. een bijzonder gaaf exemplaar van Tibia fusus (L. 1767) en Tibia martinii (Marrat, 1877)). Al met al had ik zo'n 250 schelpen, en kon ik aan het determineren gaan. Helaas kon ik niet alles op naam brengen met de tot mijn beschikking staande literatuur. In die tijd kreeg ik ook het adres van de NMV te pakken, en meldde mij aan als lid. Toen ik het eerste CB thuis kreeg sprong ik meteen op tilt. Ik had een heleboel verwacht, maar dit zeker niet. Wetenschappelijke praat van de bovenste plank, en ik kon er met mijn pet niet bij. Dit was mijn grote ergernis die zich tot op heden heeft voortgezet. Het sloot totaal niet aan bij mijn (ik moet toegeven minime) kennis, en doet dat nog steeds niet. Er staan totaal geen artikelen in die aansluiten bij mensen met wat minder gevorderde kennis. Ik dacht er zelfs over om naar meteen mijn lidmaatschap op te zeggen, maar heb dat nog steeds niet gedaan i.v.m. het in Basteria beloofde artikel over de Conidae, wat naar ik hoop wat meer aansluiting zal geven. Ik schrijf dit omdat er volgens mij meer mensen zijn die hetzelfde ervaren hebben als ik. Ik zou het dan ook bijzonder op prijs stellen, om te bekijken wat we hieraan kunnen doen; bijvoorbeeld zelf artikelen schrijven die niet van zo'n hoog gehalte zijn, of dat de redactie die zelf eens gaat schrijven, want het geleuter over Pisania sp. ben ik al lang beu.

adres van de schrijver: Kalverstraat 58
5642 CJ Eindhoven

Geachte heer Kronenberg,

Hoewel Uw bovenstaande bijdrage nu niet bepaald in parlementaire taal gesteld is, grijpt de redactie de gelegenheid om zijn beleid ter discussie te stellen graag aan. Zo'n beleid speelt zich af in het spanningsveld tussen wat wenselijk is en wat mogelijk is. In deze discussie willen wij het vaststellen van wat wenselijk is in eerste instantie aan U overlaten, en aan Uw eventuele hulptroepen. In het onderstaande ligt de nadruk derhalve op de mogelijkheden, of misschien beter, de onmogelijkheden.

In de eerste plaats moeten wij er dan op wijzen dat de NMV een vereniging van liefhebbers is. Dit betekent dat op de leden slechts twee verplichtingen rusten, het op tijd betalen van de contributie en het naar vermogen actief zijn in het verenigingsleven, om het maar eens mooi te zeggen. Hoe wenselijk een bepaalde activiteit in de ogen van bepaalde leden, of zelfs van het bestuur of de ledenvergadering ook zou zijn, niemand kan verplicht worden om aan de uitvoering actief deel te nemen. De mogelijkheden tot het voeren van een beleid inzake het CB worden daardoor uiteraard sterk beperkt. Voor zover de redactie zelf de benodigde tijd, kennis of lust (dat mag ook, het is geen dienstbetrekking) ontbreekt, is hij aangewezen op liefdadigheid van anderen, die zich soms wel, soms niet laat stimuleren.

In de tweede plaats moeten wij er op wijzen dat, na de insecten, de mollusken tot de biologisch meest succesrijke diergroepen behoren. Het aantal recente soorten wordt op zo'n 50000 geschat. Van het aantal fossiele soorten is ons geen schatting bekend. Maar als we dat op 10000 stellen, omvat het studieterrain van de NMV 60000 soorten. Wat dat betekent, laat zich gemakkelijk illustreren. Zou men ze in een boekwerk willen vastleggen, daarbij 1/6 pagina aan elke soort wijdend, dan zou men 10000 pagina's nodig hebben. Daarvoor mag U dan wel een metertje boekenplank reserveren, plus wat spaarcentjes natuurlijk. Zou een ploeg van 12 deskundigen vandaag met de vervaardiging beginnen, in een tempo van een soort per werkdag, dan zou het werk over een jaar of vijftien gepiept kunnen zijn. Wie ondanks dit alles toch zou willen beginnen, mag er zich vooraf ook nog wel even rekenschap van geven dat de systematiek van een groot deel van de 60000 soorten wel eens in deplorabele toestand zou kunnen verkeren, zodat hij de keus heeft. Of hij besteedt zijn tijd aan het op orde brengen van althans een klein deel van de systematiek, waarbij hij, full time werkend, in die 15 jaar misschien wel 1/60 van het totaal aantal soorten kan bestrijken, of hij maakt een boekwerk waarvan de wetenschappelijke waarde in een zeer twijfelachtige verhouding tot de eraan bestede moeite staat.

Ondanks het bovenstaande heeft de NMV wel degelijk het een en ander te bieden aan diegenen die bereid zijn de handen uit de mouwen te steken. Bij elkaar beschikken de leden immers over heel wat kennis, materiaal en connecties. Ik zelf heb als beginner kunnen ervaren hoezeer velen bereid zijn iemand daarmee op gang te helpen. Maar die beginner moet wel zelf het initiatief nemen door op vergaderingen of determineerdagen contacten te leggen, door te vragen tot wie hij zich het beste kan wenden enz. Daarnaast bijvert de vereniging zich zogenaamde informatiebladen op te stellen, die de beginner enige algemene kennis moeten bijbrengen. Voorts is er nog de bibliotheek. Dat de beginner daarin

niet altijd zal vinden wat hij zoekt, kan de NMV niet worden verwe-
ten. Het overgrote deel der naslagwerken is antiquarisch, dwz.
voor de vereniging onbetaalbaar. Tenslotte stelt de NMV zijn leden
in de gelegenheid zelf te publiceren in CB en Basteria, al zijn
kleurenplaatjes helaas te duur.

Ik moet eerlijk bekennen niet te weten wat in redelijkheid nog
meer van de NMV verwacht zou kunnen worden. Daarom ben ik zeer
nieuwsgierig naar ideeën van anderen. Met name zou het belangrijk
zijn als duidelijk werd waarom leden als de heer Kronenberg moeite
hebben om aansluiting te vinden bij de inhoud van het CB. Hopelijk
kunnen dan wegen gevonden worden om in de lacune te voorzien. De
discussie daarover behoeft niet (geheel) in het CB gevoerd te
worden, de redactie zal andere contacten ook ten zeerste op prijs
stellen.

A. Verduin